

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 025062 20 Uvp
Banja Luka, 22.12.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić, kao zapisničara, u upravnom sporu po zahtjevu za zaštitu prava i sloboda zajamčenih Ustavom R. S. B. B. iz B. (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), zastupanog po punomoćniku J. K., advokatu iz B., G. ..., povrijeđenih radnjom policijskih službenika MUP RS, odlučujući o zahtjevu podnosioca za vanredno preispitivanje rješenja Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 025062 19 Uz od 27.2.2020. godine, u sjednici vijeća, održanoj 22.12.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev podnosioca zahtjeva za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem je odbijen zahtjev za zaštitu prava i sloboda zajamčenih Ustavom R. S. podnosioca zahtjeva, koji je podnio dana 18.7.2019. godine protiv policijskih službenika MUP R. S., Policijska ... B. sa tvrdnjom da su mu povrijeđena prava iz člana 10.-15., 18., 19., 21., i 45. Ustava R. S. (pravo na jednakost pred zakonom i nadležnim organima, zaštita u postupku pred sudom i drugim državnim organima i organizacijama, sloboda i lična bezbjednost, zaštita ljudskog dostojanstva, zabrana mučenja, svirepog i nehumanog ponižavanja čovjeka i izuđivanje priznanja, zabrana nezakonitog lišavanja slobode, jednakost pred sudom, pravo na odbranu, sloboda kretanja, nastanjivanja i boravka, sloboda misli i opredjeljenja, savjesti i uvjerenja i javnog izražavanja mišljenja i sloboda okupljanja i javnog protesta), na način što su dana 20.6.2019. godine, u B., u neposrednoj blizini Sabornog h. H. spasitelja i B. d., vršeci radnju legitimisanja, primijenili nepotrebnu i pretjeranu količinu sile i lišili ga slobode, a potom ga pritvorili četiri sata u PS C., gdje je primijenjena sila u smislu batinanja, prijetnji i iznuđivanju priznavanja prekršajne odgovornosti, te izdali prekršajni nalog, bez pristupa sudu i dežurnom sudiji i da je i njegovom braniocu zabranjen kontakt sa njim i učešće u postupku.

Odbijanje zahtjeva za zaštitu prava i sloboda je obrazloženo zaključkom nižestepenog suda da podnosilac zahtjeva nije dokazao da su intervencije policijskih službenika preduzete kao diskriminatorne i nezakonite radnje, kojima bi on bio spriječen i ograničen u uživanju naznačenih prava i sloboda, kao pojedinca. Sud nije našao ni u postupanju policijskih službenika ugrožavanje ni drugih prava i sloboda podnosioca, na koja je ukazao zahtjevom, jer

uživanje tih prava ne može biti na štetu prava i sloboda drugih građana. Policijski službenici su zakonito postupali, u skladu sa policijskim ovlaštenjima, a izazvani radnjom podnosioca, to jest njegovim odbijanjem da se legitimiše i fizičkim suprostavljanjem, odnosno opiranjem službenim licima PS B., što je imalo za posljedicu primjenu zakonskih ovlaštenja, u srazmjeri pruženom otporu, kod nesporne činjenice da je podnosilac zahtjeva i priznao počinjeni prekršaj, saglasno dokumentaciji u spisu. Posebno je naglašeno da nema osnova za primjenu člana 61. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), s obzirom da se ne može naložiti zabrana daljeg vršenja nezakonitih radnji, jer da su i postojale, prestale su dana 20.6.2019. godine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja (u daljem: zahtjev) podnosilac zahtjeva pobija njegovu zakonitost zbog razloga sadržanih u članu 35. stav 2. ZUS. U zahtjevu navodi da je rješenje nezakonito, pristrasno i protivno članu 33. ZUS, jer nižestepeni sud nije obrazložio niti jednu od 8 povreda Ustava RS, a cijenio je samo navode MUP RS. Tvrdi da su policijski službenici nezakonito postupali prilikom legitimisanja, jer nisu saopštili zbog čega vrše tu radnju, niti je dokazano da su policijski službenici obezbjeđivali određeni skup, zbog čega smatra da nije bio dužan da postupi prema naređenju službenih lica, jer nije zatečen u vršenju bilo kakvog prekršaja. Negira da je odbio stavljanje lisica, da je remetio javni red i mir i da je odbio saradnju, a da se iz video snimaka sve to može utvrditi, kao i ponašanje službenih lica, što je moguće utvrditi i sa pregleda na internet stranicama. Ističe da je nezakonito primjenjena sila u konkretnom slučaju iako se radi o „starijoj osobi“ i nije zatečen u vršenju prekršaja, ili krivičnog djela, niti je od njega postojala opasnost za ma koga. Ukazuje na sadržaj člana 171., 172. i 175. Zakona o prekršajima, te dalje kao u zahtjevu za zaštitu prava, sa akcentom na povredu prava na odbranu i povredu advokatske službe. Tvrdi da je netačan navod nižestepenog suda u pobijanom rješenju da je oglašen krivim za prekršaj zbog povrede člana 24. Zakona o javnom redu i miru, jer taj postupak nije pravosnažno okončan i u toku je postupak po žalbi pred Okružnim sudom u Banjaluci, te ta činjenica ne može biti osnov za odlučivanje u konkretnoj upravnoj stvari. Ističe da je prisilno prinuđen na priznavanje prekršaja u Policijskoj stanici, ali da je to predmet krivičnog postupka, koji je pokrenut pred Okružnim javnim tužilaštvom u Banjaluci, pa je otvorena istraga protiv službenih lica. Predložio je da se zahtjev uvaži, pobijano rješenje preinači i utvrdi povreda Ustavnih prava, a tuženi obaveže da snosi troškove podnesenog zahtjeva, ili da se, eventualno, rješenje ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje, uz naknadu troškova postupka.

U odgovoru na zahtjev MUP RS, PU B. navodi da zahtjev podnosioca nije osnovan. Ukazuje da je Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 57/16, 110/16 i 58/19) propisana nadležnost, djelokrug, osnovi organizacije i rukovođenja Ministarstvo ..., policijski i drugi poslovi iz nadležnosti ministarstva itd. S tim u vezi, navodi da su jasno propisana policijska ovlašćenja, te dužnost policijskih službenika da ista primijene u svim situacijama kada ponašanje ili činjenje određenog lica može dovesti do narušavanja javnog reda i mira, opasnosti po život i ličnu bezbjednost drugog lica ili imovine, kao i kada se opravdano može očekivati da bi to lice moglo da učini ili da izazove drugo lice da učini prekršaj ili krivično djelo, bez obzira na to da li se nalaze na dužnosti ili ne. Ističe da su u konkretnom slučaju policijski službenici postupali u skladu sa zakonom propisanim ovlaštenjima i dužnostima i u skladu sa neposredno utvrđenim činjeničnim stanjem na licu mjesta. Podržava razloge pobijanog rješenja i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijano rješenje, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Postupak zaštite prava i sloboda pojedinaca zajamčenih Ustavom, pod uslovom da su slobode ili prava povrijeđena radnjom službenog lica u organu kojom se, protivno Ustavu, pojedinac sprečava ili ograničava u vršenju takve slobode ili prava, propisan je odredbama članova 55. do 64. ZUS.

Iz navedenog proističe da se zaštita sloboda i prava zajamčenih Ustavom, a povrijeđena radnjom službenog lica obezbjeđuje pod uslovima da se radi o slobodama i pravima zajamčenih Ustavom, da je do povrede tih prava došlo nezakonitom radnjom službenog, odnosno odgovornog lica i da radnja traje, koji uslovi su kumulativno propisani. Zahtjev za zaštitu prava se svodi na zahtjev podnosioca da se otkloni zapreka ili ograničenje za vršenje prava ili slobode, koja se osporava nezakonitom radnjom.

S obzirom na navedene uslove, u konkretnom slučaju je zahtjev za zaštitu prava i sloboda podnesen dana 18.7.2019. godine, a u istom je navedeno da su policijski službenici nezakonito postupali dana 20.6.2019. godine, što je podnosilac zahtjeva ponovio i u zahtjevu za vanredno preispitivanje pobijanog rješenja, a to znači da u vrijeme podnošenja zahtjeva nije trajala radnja, kao bitan uslov propisane zaštite. Već iz tog razloga podneseni zahtjev je neosnovan, jer je cilj sudske zaštite na otklanjanju zapreke, ili ograničenja i uspostavi vršenja prava i sloboda, koja su ograničena. Pored toga, ni drugi uslovi za donošenje odluke u korist podnosioca zahtjeva se nisu ispunili, o čemu je pravilne razloge dao nižestepeni sud, s tim da je bilo dovoljno utvrditi da navodne nezakonite radnje više ne traju.

Ni za ovaj sud nisu sporne činjenice da su policijski službenici preduzimali aktivnosti u cilju legitimisanja podnosioca zahtjeva, a utvrđivanje identiteta lica jeste radnja povjerena policijskim službenicima, te tom prilikom policijski službenici nisu u obavezi da saopšte zbog čega tu radnju preduzimaju, što je u skladu sa članom 5. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima. Spornog dana vršilo se utvrđivanje identiteta podnosioca zahtjeva, a očigledno je, što ni podnosilac zahtjeva ne osporava, da je posjedovao ličnu kartu kod sebe, ali ju je odbio pokazati, a nije predložio da njegov identitet potvrdi supruga, koja je kritične prilike bila pored njega, a što je dovelo do drugih radnji policijskih službenika. Međutim, svi prigovori na rad službenih lica mogu biti predmet utvrđivanja u drugim postupcima, koje je podnosilac zahtjeva već inicirao, ali ne mogu u ovom i to samo zbog činjenice da je ovaj postupak pokrenut zahtjevom podnosioca nakon prestanka radnji službenih lica.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanom rješenju se nije ostvario nijedan razlog njegove nezakonitosti, predviđen članom 35. stavom 2. ZUS, zbog čega je zahtjev podnosioca zahtjeva odbijen, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Odbijanje zahtjeva za naknadu troškova spora iz stava 2. presude se zasniva na odredbi člana 49. a) ZUS, kojom je propisano da stranka koja izgubi spor je dužna da protivnoj stranci nadoknadi troškove spora. Kako je zahtjev podnosioca zahtjeva odbijen, kao neosnovan, to nije bilo osnova da mu se odrede troškovi koje je povodom istog imao.

Zapisničar
Mira Mačić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić